

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Advterivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

ADULTERIVM.

rum est, & verecundius litigio: sed est l. vim paſſam. ff. de adulterio
leuius, quia minus contrariatur amicitiae, id est affabilitati occulte, sine vi
& minus cum contemptu. Thom. secunda ſecunda. q. 116. a. 2.

A D V L T E R I V M.

3 A D V L T E R I V M eſt accessus ad
aliquum thorū, ſecundū Tho. ſe-
cunda ſecunda. q. 154. a. 8. & eſt deter-
minata ſpecies luxurie, ſpirituellem
deformitatem habens circa actus ve-
nereos, ſecundum Tho. ibi, vnde peccatum
eſt: quia contra caſtitatem: &
mortale: quia contra bonum proliſ
educandæ. Eſt & grauius ſimpliſ
ſicatione: quia non ſolum contra caſ-
titatem, ſed cōtra fidē etiā eſt matrimoniij,
minus tamen grāue, quam in-
ceſtus, vel ſacrilegium, vel vitium con-
tra naturam, tripliciterque ſit, vide-
dicit quando coniugatus cognoscit fo-
lūtam, & econtrā, quando cōiugatus
coniugatam, vel econtrā.

2 M Y L I S N adulterans plus peccat
quā vir, ſecundum Pe. de Pal, ratione
incertitudinis proliſ, & ſcandalis: quo
autem ad fidē matrimonij, equaliter
peccant. ſed quantum ad dominiū ra-
tionis, vir plus peccat. Tho. 4. ſenten-
d. 35. arg. 4.

3 A D V L T E R A N T E S per leges pu-
niuntur ciuiles, ſed nō pertinet ad fo-
rum anima. Puniuntur etiam lege ca-
nonica, ſecundum Pa. in c. plerunque,
de donat. int. vir. & vxor. quia mulier
perdit dotem, & vit donationē pro-
pter nuptias, ſi matrimonij ſeparetur
per ſententiā iudicis ecclesiastici, a-
liet non. ſecundum Io. And.

4 A L T I A M pénā incurrit, quia amittit
ius petendi debitum. de quo infrā.
Debitum. §. 17. Si tamen reconcilia-
tur, omnia recuperat. in d. c. plerun-
que.

5 A D V L T E R A per vim violata ab
ſolucē, nullam pénam patitur, ſecun-
dum Panormit. in conf. 4. ſi verò vio-
lentia fuit cōditionalis, vt puta timē-
occidi conſenſit, peccauit coram deo,
non tamen per leges adulterij pénā
punitur, vt dotem perdat, aut mariti-
tū: tamen priuictus, quod etiam pater.

Ex adulterio multa mala eueniuntur,
quandoq; diſſimilatio hæredum le-
gitimorum, ad cuius ſatisfactionem,
adulteri, qui cauſam daroni dederunt
tenentur, aut manifeſte, ſi negocium
patitur, ut occulē, donādo hæſis me-
liori modo, quo fieri poſſit: ſi ex ma-
nifestatione adulterij periculum im-
minet, occulē ſatisfaciat, quomodo
poſt, reliquum diuinæ mifericordiæ
relinquat, iux. ca. officij. de pœn. &c. re.
Nō enim tenetur perdere famam vel
vitam, vt ſatisfaciat. Item ſi ex reuelatione
adulterij non ſperatur fructus,
quia nec filius tenetur matri in hoc
credere, neque maritus, id est etiam eſ-
ſante periculo, & nō eſt ſpes fructus,
non tenetur reuelare, ſecundum Ca-
ie. ibi. Congordat Arc. Floren. ii. parte,
ti. 2. c. 10. §. 4. & Pa. non multum di-
crepat poſt Inno. in c. officij. de pœn. &
re. ſi tamen poſſet mulier hoc probare
ſufficienter, & nullum periculum im-
minet, nec famæ, nec alterius rei te-
nenetur reuelare, ſecundum Arc. Flo. ibi,
aliā ſatisfaciat de ſuo ſi habet, venien-
tibus ab infeſtato, vel his, quos mari-
tus veriſimiliter hæredes inſtituifet, &
ſciuifet hunc nō eſſe filiu proprium.
Idem dic ſi partum alienum mulier
ſibi ſuppoſuit. Ex hiſ quidem colligū-
t. Ros. quod præceptum poſtituum
non obligat aliquem cum ſcandalo,
etiam ſi ſit præceptum Papæ, & iusta
cauſa dimittitur, ſi ex ca. ſcandalū cor-
porum vel animarum veſtūrum cre-
datur, vt in d. c. officij, & quod ius po-
ſtituum etiam interpretatur ius diui-
num, vt hic: quia reſtituere alienum,
eſt de iure diuino.

7 D E adultero idem dieit Caie ibi:
quia ſimiliter cauſam damni dedit, te-
nenetur modo meliori, quo poſt ſa-
tisfacere, vt dictum eſt. c. ſi culpa de-
iniu. & dam. dat. Hoc tamen intellige
quando eſt certus, quod valde diſſi-
cile eſt ſcire: quia vel poſt eſſe mariti,
vel alterius. Mulier enim certior eſt:
ſed ipſe adulter non tenetur credere
ei: tamen quādō credit firmiter quod
ſit ſuſus filius, vel habet probationes
ad

ad hoc tenetur & ipse satisfacere.

⁸ Quid si mittunt secreta ad hospitale? Dico, quod possunt mittere, ne adulterium manifestetur, quia propter hoc facta sunt hospitalia puerorum. Tamen si adulteri sunt diunes, tenent hospitali secreta satisfacere in expensis, & dare operam bono modo, ut puer iustiatur. Secus quando sunt pauperes: quia propter pauperes principaliter sunt instituta huiusmodi loca. secundum Cae. ibi. & Arc. Flo. vbi supra, cap. 7. nullo tamen modo debent querere mortem pueri propter scandalum euitandum. argu. 22. q. 1. c. faciat.

⁹ Sicut ius si credit matre dicenti ipsum esse spuriū (licet non teneatur credere) debet renunciare hæreditati bono modo, sine tamen scandalo matris, aliter non esset tutus in conscientia: quia alienū teneret cum mala fide. secundum Pa. in d. ca. officij. De his autem, quæ consumpsit quādiu fuit in bona fide, credens non esse spuriū, non tenetur restituendo satisfacere. C. de rei ven. l. 1. & secundum Hosti. secus, postquam habet conscientiam falso. vt in ca. literas. de rest. spolia. Omne enim quod est contra conscientiam, adjudicat agnoscendum, secundum glo. ad Ro. 9.

¹⁰ Si vir legitimos habet filios, viue te vxore aliam ducat, sciebatem impedimentum filij ex ea generati. secundum Vetus. tenentur restituere totam hæreditatem filiis primi matrimonij cum fructibus mala fide consumptis, quamvis ex hoc oporteat eos mendicare, nisi bona fide completa sit legitima præscriptio, maximè etiam si post completam præscriptionem retinent bonam fidem, non tenentur, neque etiam si post præscriptionem, probetur eos non esse legitimos, & incepit currere præscriptio, quando cooperunt reputari legitimi: c. per tuas de prob.

¹¹ MULIER filios susceplos de adulterio, potest sibi hæredes instituere, quia non prohibetur, reseruata tamen legitima parte liberis suis, ni-

si repugnet huic regionis consuetudo, secundum Albe. & Sum. conf. l. 2. tit. 5.

¹² ADULTERIUM dicitur publicum, secundum Pa. in c. intellectimus, de adul. quando adultera stat in domo cum concubinatio, & coniunctur de adulterio notoriè, quando habet eam in mensa, in domo, in lecto, de coha. cleric. c. tua. c. si. Item quādo vir, & mulier depræhenduntur in latribus se osculantes, & huiusmodi aetus adulterio propinquos facientes. Facit l. si quis non dicam. C. de Episc. & cleti. item quando passim admittit viros pro adulterio. l. palam. ff. de rit. nupt. Pena lapidationis imposta erat mulieribus adulteris, & non viris. Leui. 20. quia secundum Aug. mulier plura habet retrahentia à peccato quam vir, videlicet custodiam viri, confessionem mundi, & prolis incestitudinem.

ADVOCATUS.

¹ ADVOCARE prohibitus nō censetur prohibitus in camera consulere, vel allegationes in scriptis face re, secundum Pa. in rub. de postulan. quia aduocatus propriè dicitur, qui in iudicio apud eum, qui præst iuris dictio, sui, vel amici desiderium exponit, vel alterius desiderio contradicit secundum doct. in l. Paulus. Ia. 1. ff. de postulatio.

² ADVOCATUS debet esse jurisprudens, & saltem per quinquennium studuisse, doctorumq. iuramento probatus. l. nemini. C. de adi. iudi.

³ QUAMVIS multi sint, qui aduocare prohibentur, tamen quidā sunt, qui fide peccato aduocare nō possunt, & primò hæretici, propter lesiones hæresis, de hæret. c. excommunicatus. cl. 1. Secundò, excommunicati. 2. q. 3. c. excommunicatos. Et iudex eos admittens grauiter peccat. in d. c. excommunicatus. Similiter acc. infideles amittendi sunt.

⁴ EPISCOPI, & superiores nō possunt aduocare coram ecclesiastico, vel civili iudice. c. te quidem. II. q. 1. ratione irreuerentiz, & occupationis.

SACER-